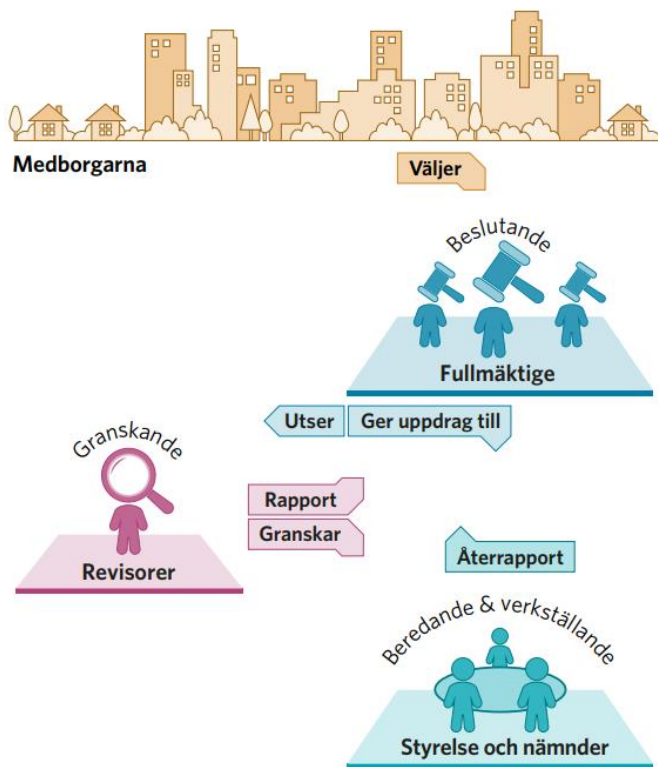

Regionfullmäktiges ansvarsprövning och revisionens uppdrag

Revisionens uppdrag

Det kommunala ansvarssystemet

”En väl fungerande revision och ett tydligt ansvarsutkrävande är viktiga delar i den kommunala själv-styrelsen, i den lokala demokratin. De bidrar till att skapa legitimitet och förtroende för den kommunala sektorn.”

Uppdragets omfattning

Kommunallagen 12 kap.

1 § ”Revisorerna granskar årligen i den omfattning som följer av god revisionssed all verksamhet som bedrivs inom nämndernas eller fullmäktigeberedningarnas verksamhetsområden. De granskar på samma sätt, genom de revisorer eller lekmannarevisorer som utsetts i juridiska personer enligt 10 kap. 2-6 §§, även verksamheten i de juridiska personerna.”

3 § Revisorernas granskning omfattar inte ärenden som avser myndighetsutövning mot någon enskild, med vissa undantag.

Vad ska granskas?

Kommunallagen, 12 kap.

§ 1 "Revisorerna prövar om verksamheten sköts på ett ändamålsenligt och från ekonomisk synpunkt tillfreds-ställande sätt, om räkenskaperna är rättvisande och om den interna kontrollen som görs inom nämnderna är tillräcklig."

Bildkälla: God revisionsed i kommunal verksamhet 2018

Vad granskar revisorerna?

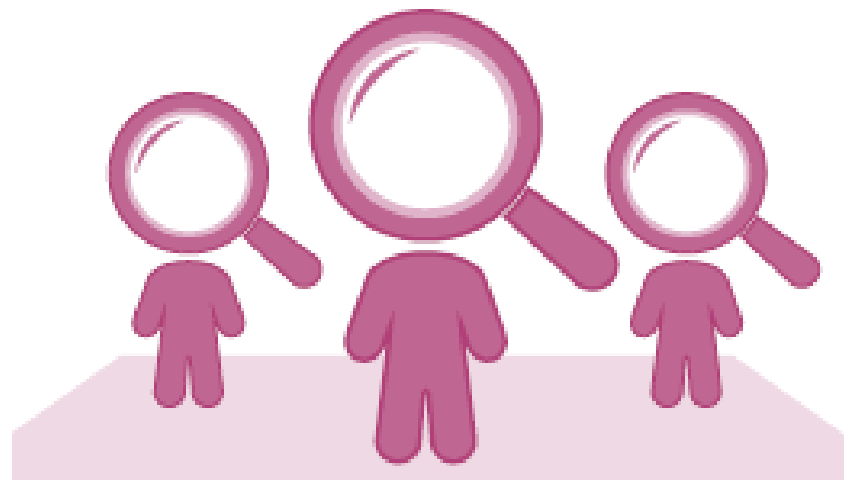
Nämnders och styrelsers uppdrag

Kommunallagen, 6 kap.

§ 6 "Nämnderna ska var och en inom sitt område se till att verksamheten bedrivs i enlighet med de mål och riktlinjer som fullmäktige har bestämt samt de bestämmelser i lag eller annan författning som gäller för verksamheten.

De ska också se till att den interna kontrollen är tillräcklig och att verksamheten bedrivs på ett i övrigt tillfredsställande sätt.

Detsamma gäller när skötseln av en kommunal angelägenhet med stöd av 10 kap. 1 § har lämnats över till någon annan."

Bildkälla: God revisionsred i kommunal verksamhet 2018, SKR.

Nämndernas och styrelsernas uppdrag och ansvar granskas

- Nämnders och styrelsernas uppdrag och ansvar är att genomföra och förverkliga fullmäktiges mål och beslut utifrån givna förutsättningar, enligt gällande lagar och föreskrifter och med en tillräcklig intern kontroll samt att återrapportera till fullmäktige.
- De förtroendevalda har ansvaret.
- Ansvaret är i grunden kollektivt.
- Ett individuellt ansvar kan prövas undantagsvis.

Ändamålsenligt och ekonomiskt tillfredsställande sätt

- Att verksamheten lever upp till fullmäktiges mål, beslut och riktlinjer samt gällande lagstiftning och andra föreskrifter som gäller för verksamheten.
- Att verksamheten klarar att genomföra sitt uppdrag med tillgängliga resurser.
- Att nämnder och styrelser har en styrning och uppföljning mot mål och beslut.
- Revisionens granskning tar sikte på såväl genomförandet som resultat av verksamheten. Fokus på uppdrag och mål.

Räkenskaperna är rättvisande

- Att planering, redovisning och uppföljning fullgörs så att den kan ligga till grund för styrning och ledning av den verksamhet som bedrivs.
- Att den externa redovisningen ger en rättvisande bild av resultat och ställning.
- Att de finansiella rapporterna (delårsrapport och årsredovisning) är upprättade i enlighet med lagar och god redovisningssed.
- Revisionens granskning tar sikte på att ekonomisk redovisning sker utifrån de krav som lagstiftning och styrdokument ställer.

Den interna kontrollen är tillräcklig

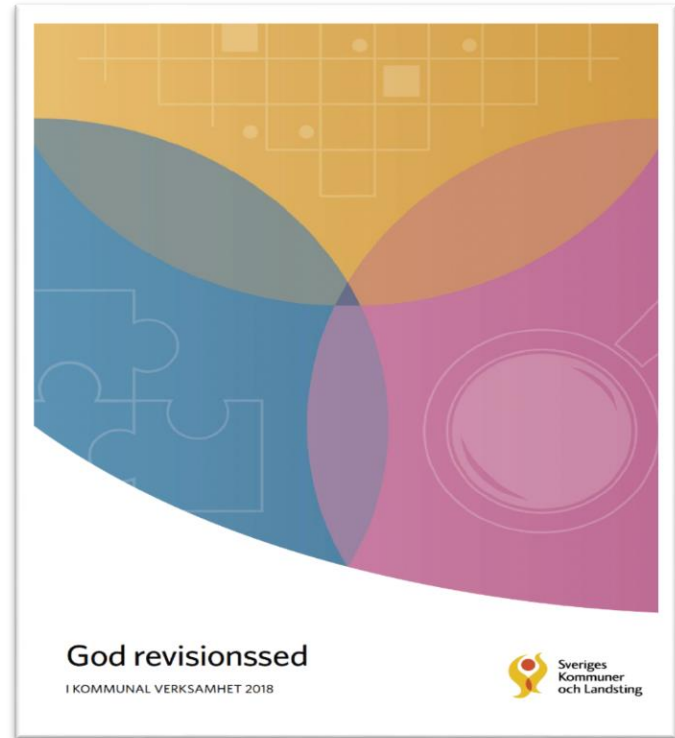
- Att den interna kontrollen är aktiv och ändamålsenlig och att den förebygger, upptäcker och åtgärdar fel och brister.
- Att arbetet med den interna kontrollen är strukturerat och integrerat i organisation, system och det löpande arbetet.
- Revisionens granskning tar sikte på hur den interna kontrollen är uppbyggd och hur den fungerar i praktiken. Granskningen sker ur ett system-, redovisnings- och verksamhetsperspektiv.

Revisionens arbetsätt

God revisionsssed i kommunal verksamhet

God revisionsssed utgår från den kommunala sektorns förutsättningar:

- Offentlig insyn
- Förtroendevalda revisorer
- Det demokratiska uppdraget

Revisionens oberoende

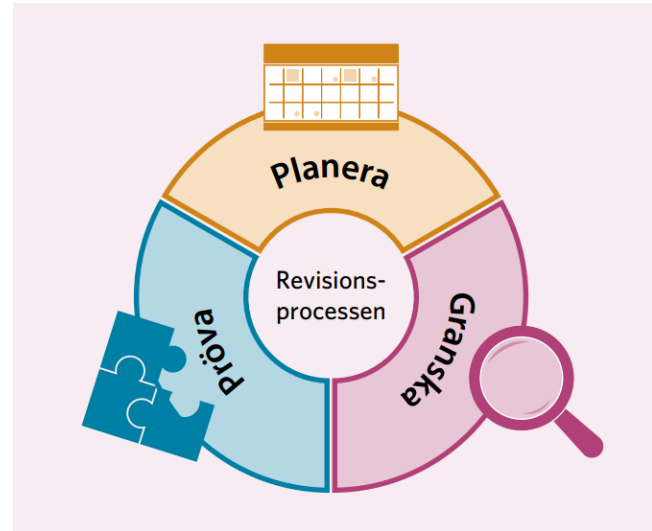
- Oberoendet är centralt för trovärdighet och legitimitet.
- Oberoende innebär att stå fri gentemot den som ska granskas och den som är uppdragsgivare samt att självständigt och objektivt granska och pröva.
- Ett absolut oberoende finns inte, men oberoendet måste uppfattas vara tillräckligt.

”Partikontakter upprätthålls med ett förhållningssätt som inte riskerar revisorernas oberoende.”

God revisionssed

Hur granskar revisorerna?

- Grundläggande granskning:
 - riskanalys
 - granskningsplan
 - granskar all verksamhet relativt övergripande.
- Fördjupade granskningar:
 - riskanalys
 - prioriterade granskningar inom olika områden utifrån bedömd risk
 - dialog sker med berörda nämnder och styrelser kring resultatet
 - rekommendationer lämnas som följs upp.

Bildkälla: God revisionsledning i kommunal verksamhet 2018, SKR

Hur granskar revisorerna (forts.)?

- Dialogmöten:
 - möten mellan revisionen och nämnders/styrelsers presidier
 - revisorerna följer upp årsrapporten från föregående år
 - revisorerna följer upp lämnade rekommendationer och åtgärder
 - revisorerna går igenom årets granskningsplan
 - nämnd-/styrelsepresidiet svarar på frågor om verksamhetens utveckling och för en dialog med revisorerna kring årets uppdrag och resultat i delårsrapporter etc.
 - viktiga händelser under året och risker lyfts särskilt.

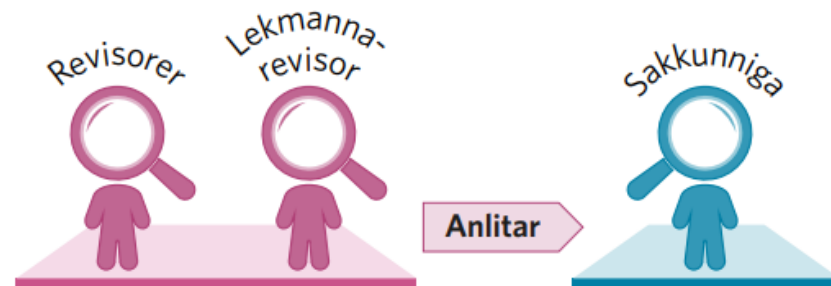
Revisorskollegiet

- Revisorskollegiet består av 11 förtroendevalda revisorer som beslutar om inriktningen för granskningen.
- Revisorerna väljs av fullmäktige.

1. Birgitta Eriksson, ordförande
2. Krister Stensson, vice ordförande
3. Ulla Göthager
4. Sven Liljegren
5. Ulf Sjösten
6. Per Waborg
7. Bo-Lennart Bäcklund
8. Gun Alexandersson Malm
9. Marie Engström Rosengren
10. Staffan Albinsson
11. Wimar Sundeen

Sakkunnigt stöd

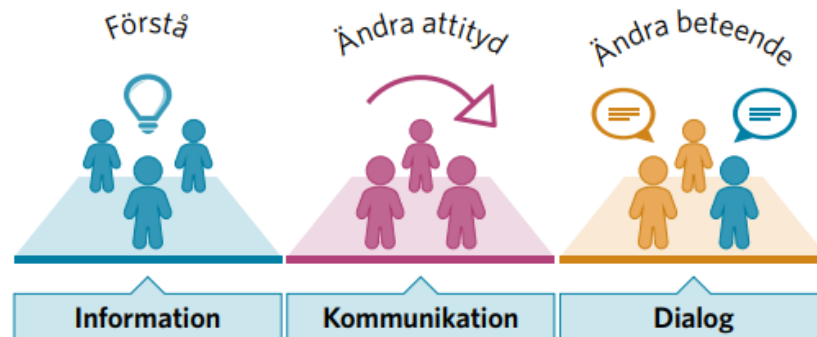
- Revisionsenheten består av ca 15 medarbetare
- Revisionsenheten bereder ärenden till revisorskollegiet
- Genomför löpande granskning av nämnder och styrelser.
- Genomför fördjupade granskningar (i några fall så anlitas revisionsbyråer för fördjupade granskningar)
- Räkenskapsrevision utförs med hjälp av revisionsbyråer.

Bildkälla: God revisionsssed i kommunal verksamhet 2018, SKR

Revisionens kommunikation

- Med fullmäktiges presidium
- Ett par gånger om året med hela fullmäktige.
- En eller två gånger om året med nämnders och styrelsers presidier.
- Löpande med förvaltningarna.
- Övrig kommunikation (medborgare, partigrupper, media med flera).

Bildkälla: God revisionsssed i kommunal verksamhet 2018, SKR

” Att kommunicera och skapa en bra dialog är grundläggande för ett effektivt revisionsarbete.

God revisionsssed

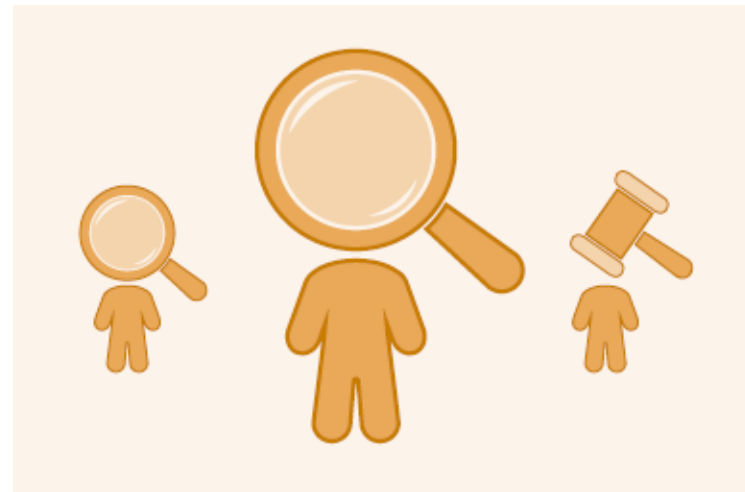
Slutrevisionen

Revisionsberättelser, årsrapporter m.m.

- Uttalande om revisorerna tillstyrker eller avstyrker att årsredovisningen godkänns.
- Framställning av eventuella anmärkningar och grunder för dessa.
- Särskilt uttalande om ansvarsfrihet tillstyrks eller avstyrks.
- Årsrapporter för varje nämnd och styrelse lämnas.
- Sammanfattning av årets granskning i en redogörelse.
- Sammanfattning av årets fördjupade granskningar.

Vid kritik i ansvarsprövning

- Om revisorerna har kritik – viktigt att kommunicera detta till berörd styrelse eller nämnd.
- Två formella instrument för kritik:
 - rikta anmärkning
 - avstyrka ansvarsfrihet.
- Revisorerna ska ange sina grunder för att rikta anmärkning eller avstyrka ansvarsfrihet.
- Viktigt att kommunicera även med fullmäktiges presidium.

Bildkälla: God revisionsred i kommunal verksamhet 2018, SKR

Nio grunder för ansvarsprövning

1. Bristande måluppfyllelse – verksamhetsmål
2. Bristande måluppfyllelse – finansiella mål
3. Ohörsamhet/obstruktion
4. Icke lagenlig verksamhet, brottslig gärning
5. Brister i styrning och intern kontroll av verksamhet
6. Brister i styrning och intern kontroll av ekonomi
7. Otillräcklig beredning av ärenden
8. Obehörigt beslutsfattande
9. Ej rättvisande redovisning

Behandling i
fullmäktige:

Revisorernas granskning, prövning och uttalande utgör underlag för fullmäktiges beslut att bevilja eller icke bevilja ansvarsfrihet. Fullmäktige har en exklusiv rätt att besluta och deras ställningstagande kan bli ett annat än revisorernas.

Regionfullmäktiges ansvarsprövning

Fullmäktige ska i sin ansvarsprövning:

- Inhämta förklaring från berörd styrelse, nämnd eller enskild förtroendevald om revisorerna riktat anmärkning eller avstyrkt ansvarsfrihet.
- Ta egen ställning till anmärkning från revisorerna.
- Bevilja eller vägra ansvarsfrihet.
- Motivera sina beslut om det inte är ”uppenbart obehövt”.

Regionfullmäktiges ansvarsprövning (forts.)

Fullmäktige kan:

- Rikta egen anmärkning utan att revisorerna har gjort det.
- Återkalla uppdrag om ansvarsfrihet vägrats.
- Väcka skadeståndstalan om ansvarsfrihet vägrats.

Regionfullmäktiges ansvarsprövning (forts.)

- Revisorerna deltar i fullmäktiges behandling av revisionsberättelserna och har rätt att yttra sig. Revisorerna gör en föredragning om sin granskning och sitt resultat.
- Även sakkunniga har rätt att yttra sig när revisionsberättelsen behandlas.

Mer information om revisionen finns på [www.kommunikation.se](#). Där finns även revisionsplanen för innevarande år och revisionens rapporter.

